

روشنگری و اندیشه دینی

رهیافتی جامعہ شناختی

به آثار و اندیشه دکتر علی شریعتی

(مجموعه مقالات)

دکتر غلامعباس توسلی

دکتر غلامعباس توسلی در سال ۱۳۱۴ در قصبه‌ای از توابع تربت حیدریه زاده شد. پس از طی مراحل مقدماتی در تحصیل، در سال ۱۳۳۵ وارد دانشسرای عالی تهران شد. در سال ۱۳۳۹، به دلیل احراز رتبه اول در دوره کارشناسی دانشسرای عالی، به فرانسه اعزام شد. پس از اخذ لیسانس جامعه‌شناسی، وارد دانشکده حقوق و علوم اقتصادی پاریس شد و توانست دکترای دولتی جامعه‌شناسی را دریافت کند.

توسلی در سال ۱۳۴۵ به ایران بازگشت و به عنوان استاد، کار خود را در دانشسرای عالی تهران آغاز کرد. همزمان با تدریس، در «مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی دانشگاه تهران» نیز به تحقیق پرداخت. در سال ۱۳۵۰ به دانشگاه تهران منتقل شد و به رتبه دانشیاری ارتقا یافت. در سال ۱۳۵۲ پس از بازنشستگی دکتر صدیقی، توسلی با رأی استادان به عنوان رئیس گروه جامعه‌شناسی برگزیده شد که با انتخاب مجدد تا سال ۱۳۵۶ این مسئولیت را داشت. در این سال به سمت استادی دانشگاه تهران ارتقا پیدا کرد.

پس از پیروزی انقلاب، دکتر توسلی به ریاست دانشگاه اصفهان برگزیده شد. در سال ۱۳۶۳ به دانشگاه تهران بازگشت و به تدریس ادامه داد و مدتی نیز ریاست دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران را بر عهده داشت.

توسلی از همان آغاز جوانی در شمار جوانان مسلمان و فعال در دانشگاه بود که در جریان نوگرایی اسلامی قرار داشت. در پاریس با دکتر شریعتی دوست و همراه و هم‌زم بود. در سال ۵۰-۵۲، که دکتر شریعتی حسینیه ارشاد را مرکز فعالیت‌های خود کرده بود، توسلی در آنجا جامعه‌شناسی دینی را تدریس می‌کرد. او پس از خاموشی شریعتی، در داخل و خارج برای معرفی شخصیت و آثار و افکار وی کوشش فراوان کرد.

افزون بر فعالیت علمی، دکتر توسلی در دوران انقلاب از فعالان سیاسی بود. وی از اعضای بلند پایه نهضت آزادی ایران است.

برخی از آثار وی از این قرارند: جامعه و دنیای شرق از دیدگاه مؤلفان اروپایی (رساله دکتری به زبان فرانسه و انگلیسی)، جهان‌بینی و ساخت فکری، نگرش توحیدی، فلسفه از دیدگاه جامعه‌شناسی، نگرشی بر جامعه‌شناسی اسلامی.

ISBN 964-316-061-0

9 789643 160616

انتشارات قلم

تهران، تقاطع خیابان بهار و سمیه ساختمان ایرج

تلفن: ۸۸۲۹۱۳۶۴

شماره ۶ - طبقه همکف

توسلی، غلامعباس، ۱۳۱۴
روشنفکری و اندیشه دینی با رهیافتی جامعه شناختی به آثار و اندیشه
دکتر علی شریعتی (مجموعه مقالات) تألیف غلامعباس توسلی، تهران:
قلم، ۱۳۷۸.
ص. ۴۶۹

ISBN 964-316-061-0

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.
کتابنامه: ص. ۴۵۵؛ همچنین به صورت زیرنویس.
۱. شریعتی، علی، ۱۳۱۲-۱۳۵۶ - نقد و تفسیر.
۲. جامعه‌شناسی اسلامی - مقاله‌ها و خطابه‌ها.
۳. تاریخ - فلسفه - مقاله‌ها و خطابه‌ها.
الف. عنوان.

۲۹۷/۹۹۹۴

BP ۲۲۳/۷/ ش ۹۲

ت ۴۴۴ ش

م ۷۸-۱۵۰۱۴

کتابخانه ملی ایران

انتشارات قلم

- عنوان : روشنفکری و اندیشه دینی با رهیافتی جامعه شناختی به آثار و اندیشه دکتر علی شریعتی
- مؤلف : دکتر غلامعباس توسلی
- ناشر : شرکت انتشارات قلم، تهران - تقاطع خیابان بهار و سیمه ساختمان ایرج طبقه همکف شماره ۶
- تاریخ انتشار : تلفن و دورنویس ۸۸۲۹۳۶۴
- تیراژ : چاپ اول ۱۳۷۹
- حروف چین و صفحه آرا : ۴۰۰۰ نسخه /رقعی
- چاپ و صحافی : نیایش موفق
- بها با جلد شمیم : پڑمان
- کلید حقوق نشر برای ناشر محفوظ است : ۲۲۰۰ تومان

شابک : ۹۶۴-۳۱۶-۰۶۱-۰۰ : ISBN : 964-316-061-0

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۱۱	بخش اول دکتر شریعتی و تاریخ
۱۳	۱. طرح یک زندگی و تأملی در آثار دکتر شریعتی
۴۱	فهرست الفبائی آثار
۴۷	۲. دکتر شریعتی آغازگر انقلاب فرهنگی
۵۵	۳. دکتر شریعتی و روش علمی
۷۹	۴. تکیه بر تاریخ و نقد و تحلیل تاریخی دکتر شریعتی
۹۱	۵. مفهوم و کاربرد نهضت و نهاد در اندیشه دکتر شریعتی
۱۱۳	بخش دوم جامعه شناسی و دین
۱۱۵	۶. فلسفه تاریخ از دیدگاه جامعه شناسی
۱۵۹	۷. جهان بینی، ساخت فکری و نگرش توحیدی
۲۰۵	۸. تحلیل دین از دیدگاه جامعه شناسی
۲۳۷	۹. جایگاه استناد شریعتی در تاریخ معاصر ایران
۲۶۱	۱۰. فارابی بنیانگذار جامعه ایدآل
۲۸۳	بخش سوم اندیشی دینی و مسائل روز
۲۸۷	۱۱. درآمدی بر ضرورت نواندیشی دینی و نقش دکتر شریعتی در آن
۳۰۷	۱۲. مفهوم جامعه شناختی دین ایدئولوژیک
۳۳۷	۱۳. نواندیشی دینی و نقش سیدجمال و شریعتی در آن
۳۹۳	۱۴. رابطه دین و دولت
۴۲۵	۱۵. دکتر شریعتی و هویت ملی
۴۵۵	کتابنامه
۴۵۷	نمایه